

BYDLENÍ V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Marie Mohylová, Martin Vajčner

V červnu 2021 byla zveřejněna zpráva **Dostupnost bydlení ve městech České republiky**, která je závěrečnou zprávou projektu realizovaného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR ve spolupráci s Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a Generálním ředitelstvím pro podporu strukturálních reforem Evropské komise v rámci Programu podpory strukturálních reforem. Spolupracujícími pilotními městy na projektu byla města Olomouc a Plzeň. Dalším projektem mezinárodní spolupráce, na kterém se podílela i Česká republika, je studie **#Housing2030 (Bydlení2030)**, která vznikla na půdě Organizace spojených národů.

Práce na projektu **Zvýšení dostupnosti bydlení v České republice** byly zahájeny ve druhé polovině roku 2019, v září 2019 proběhla v České republice úvodní mise, ve které na trilaterální bázi experti OECD, Evropské komise a Ministerstva pro místní rozvoj ČR navštívili spolupracující města. V roce 2020 pak práce projektu pokračovaly sběrem a analýzou dat a informací, studijní misí v České republice, konzultací s experty a dotazníkovým průzkumem u téměř dvou tisíc obcí a měst. Výsledky projektu a závěrečná zpráva s doporučeními byla odsouhlasena orgány OECD na zasedání Pracovní skupiny pro městskou politiku v Paříži v květnu 2021. Projekt byl formálně završen on-line konferencí 23. června 2021.

Z hlediska rozsahu a dosahu se jednalo o první průzkum svého druhu. Cílem zprávy bylo vytvořit podklad pro přípravu **Koncepce bydlení České republiky 2021+**. Ve zprávě jsou popsány zjištěné problémy a navržena jednotlivá doporučení pro úroveň centrální i pro obce, včetně specifických doporučení pro spolupracující města Plzeň a Olomouc.

Klíčová doporučení zprávy pro politiku bydlení:

- Zaměřit rozvoj bydlení na městské oblasti s vysokou poptávkou po bydlení.
- Poskytovat více alternativ k vlastnickému bydlení.
- Posílit nabídku sociálního bydlení.
- Zajistit, aby nejzranitelnější domácnosti měly přístup k přiměřenému bydlení.
- Přijmout metropolitně-územní přístup k bydlení (včetně sociálního bydlení), dopravě a územnímu plánování.
- Účinnější vliv fiskálních a finančních nástrojů na podporu dostupnosti bydlení.

Tato doporučení jsou podrobněji rozebrána ve zprávách:

- Oficiální závěrečná zpráva projektu OECD v anglickém jazyce:
<https://www.oecd.org/publications/housing-affordability-in-cities-in-the-czech-republic-bcdcf4a-en.htm>
- Český překlad stěžejních bodů zprávy zveřejněn na webu MMR:
https://www.mmr.cz/getmedia/9f1b0b9f-937b-41a4-8646-06ecdb4ee5b3/Publikace_CZ-Housing-affordability-in-cities_CZE_for-publication_cz_fin.pdf.aspx?ext=.pdf

- Záznam ze závěrečné konference:

<https://www.youtube.com/watch?v=8Cv0DW-P98O8&t=290s>

Dne 6.–8. října 2021 se konalo 82. zasedání Výboru pro rozvoj měst, bydlení a management pozemků Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (dále jen Výbor EHK OSN).

Jednání Výboru EHK OSN na úrovni ministrů probíhá jednou za čtyři roky. Tématem letošního zasedání bylo **Dostupné, přiměřené a odolné bydlení v životaschopných městech (včetně měst, která čelí extrémním klimatickým podmínkám)**. Na jednání Českou republiku zastupovaly Daniela Grabmüllerová, náměstkyně ministryně pro místní rozvoj, a Marie Mohylová, členka předsednictví Výboru EHK OSN.

Na zasedání byla také představena studie **#Housing2030: Účinné politiky pro dostupnost bydlení v regionu EHK OSN** jako součást plánů obnovy po pandemii covid-19. Iniciativa je postavena na principech Ženevské deklarace OSN o udržitelném bydlení. Na zpracování studie se kromě EHK, včetně ČR, podílely i organizace Housing Europe a UN-Habitat. Zpráva se zabývá integrovanými nástroji politiky pro dostupné bydlení, kterými jsou účinná správa věcí veřejných, strategická pozemková politika, investice do bydlení, aktivní podpora klimaticky neutrálního a cenově dostupného bydlení a jeho okolí. Studie čerpá ze zkušeností více než 100 výzkumníků, tvůrců politik a poskytovatelů bydlení z celého regionu EHK OSN i mimo něj. Ukazuje užitečné přístupy, nastiňuje jejich výhody a nevýhody a ilustruje jejich praktické použití. #Housing2030 také poskytuje doporučení pro tvůrce politik, kteří se zavázali zlepšit dostupnost bydlení. Tuto zprávu doprovází rovněž webová stránka www.Housing2030.org se zdroji, včetně tematických podcastů a osvědčených postupů.

Výbor EHK OSN také na svém zasedání schválil regionální akční plán pro region EHK OSN **Místo a život v EHK – Regionální akční plán 2030: Řešení problémů z pandemie covid-19, klimatických a bytových nouzí v regionu, městě, sousedství a domovech** se zaměřením na post-pandemickou obnovu a oživení v oblasti rozvoje měst a bydlení v nich. Cíle jsou v Plánu rozděleny do dvou oblastí politik (A) Města, sousedství, domovy a život na venkově a (B) Udr-

žitelné bydlení a domovy. V rámci oblasti politik (A) jsou tři cíle: (A1) Koordinované celostátní, regionální a lokální činnosti prostřednictvím víceúrovňové správy a strategických plánů a rámců, (A2) Celoměstská a sjednocená činnost

a (A3) Udržitelné sousedství a lokální životní prostředí pro život. V rámci oblasti politik (B) jsou čtyři cíle: (B1) Správa věcí veřejných, (B2) Pozemková politika, (B3) Finance a financování a (B4) Klimaticky neutrální bydlení.

*Ing. Marie Mohylová
Ing. et Ing. Martin Vajčner
Odbor politiky bydlení
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*

ENGLISH ABSTRACT

Housing in an International Context, by Marie Mohylová & Martin Vajčner

Published in June 2021, Housing Accessibility in Cities of the Czech Republic is the final report of a project carried out by the Ministry for Regional Development in collaboration with the OECD and the Directorate-General for Structural Reform Support of the European Commission. Olomouc and Plzeň were the collaborating pilot cities in the project. Another outcome of an international project involving the Czech Republic is #Housing2030, a study initiated by the United Nations.